

**O wydarzeniach w Muzeum
Narodowym w Krakowie
zorganizowanych z okazji
XVI Międzynarodowego Kongresu
Numizmatycznego**

10 września 2022 r., czyli w przededniu rozpoczęcia XVI Międzynarodowego Kongresu Numizmatycznego w Warszawie, odbyła się w Muzeum Emeryka Hutten-Czapskiego (Oddział Muzeum Narodowego w Krakowie) międzynarodowa sesja naukowa pt.: *Joachim Lelewel and numismatics in the nineteenth century*. Została ona zorganizowana przez Muzeum Narodowe w Krakowie, Instytut Archeologii Uniwersytetu Jagiellońskiego, The Royal Library in Belgium (Bruksela), Krakowski Oddział Polskiego Towarzystwa Numizmatycznego oraz The Royal Numismatic Society of Belgium.

W trakcie wydarzenia zaprezentowanych zostało 12 referatów omawiających różnorodne aspekty polsko-belgijskich kontaktów w zakresie rozwoju numizmatyki, kolekcjonerstwa oraz historii pieniądza na terytorium Polski i Belgii od czasów antycznych po wiek XIX. Kluczową postacią dla ich

rozwoju był Joachim Lelewel (1786–1861), historyk, numizmatyk, rytownik, którego spuścizna do dziś stanowi ważne źródło badań. Sesja upamiętniała 160. rocznicę śmierci tego wielkiego uczonego, przypadającą w 2021 r.

Na konferencji wystąpili (wg kolejności wygłaszania referatów): Fran Stroobants (*Joachim Lelewel and the Coin Cabinet of KBR*), Johan van Hesch (*Lelewel's letters to numismatists in KBR, the Royal Library of Belgium*), François de Callataÿ (*The long sojourn of Joachim Lelewel in Brussels as seen through the Belgian Press*), Arianna D'Ottone-Rambach, (*Oriental Studies and Arabic Numismatics in Eastern Europe in the 19th century: mapping Lelewel interests and connections*), Jarosław Bodzek (*Numismatic activity of Joachim Lelewel in Polish research*), Mariusz Mielczarek (*Who taught Joachim Lelewel in numismatics?*), Agnieszka Smołucha-Sładkowska (*Joachim Lelewel's approach to medallic art*), Julian M. Skelnik (*Joachim Lelewel connections to medals commemorating Polish-Russian War 1830–1831*), Piotr Jaworski (*Ancient coins at the exhibitions of antiquities in Warsaw (1856–1889)*), Adam Degler (*Ancient coins in Polish*

Wystawa Lelewel. *Rytownik Polski*. Fot. Anna Olchawska

manor house. Ignacy Adam Krasicki's collection from Stratyn), Magdalena Karnicka (*The numismatic collections in old Wrocław in the first half of the nineteenth century*) i Paweł Gołyźniak (*Polish interest in glyptic art in the times of Joachim Lelewel*).

Uczestnicy konferencji zwiedzili ponadto dwie wystawy zorganizowane przez Muzeum Narodowe w Krakowie. Pierwsza z nich pt. *Lelewel. Rytownik Polski* (kurator wystawy: Jannina Wilkosz), mieściła się w krakowskich Sukiennicach i poświęcona była Joachimowi Lelewelowi, jako twórcy grafik, które zdobiły jego prace z dziedziny historii polskiej i powszechnej oraz historii kartografii i numizmatyki starożytnej i średniowiecznej. Przechowywane w Muzeum Narodowym w Krakowie 232 wykonane przez Le-

lewela matryce, którym w większości towarzyszą odbitki poglądowe rycin, świadczą o zapomnianym talencie tego rytownika samouka, który przy użyciu rylca przelewał na miedziane płyty swoją wiedzę w formie precyzyjnie wykonanych map, przedstawień monet i innych zabytków historycznych. Na wystawie zaprezentowano także wybór obiektów numizmatycznych ze zbioru MNK, wśród których znajdowały się i te, służące Lelewelowi jako modele dla jego grafik.

Druga wystawa, już specjalnie przygotowana jako wydarzenie towarzyszące Kongresowi, była prezentowana w Muzeum im. Emeryka Hutten-Czapskiego i nosiła tytuł *Medal prywatnie. Medale prywatne w I Rzeczypospolitej (od XVI do XVIII wieku)*. Jej kuratorka, Agnieszka Smołucha-Sładkowska (Ga-

Wystawa *Medal prywatnie. Medale prywatne w I Rzeczypospolitej (od XVI do XVIII wieku)*.
Fot. A. Olchawska

binet Numizmatyczny MNK), szczególną uwagę poświęciła osobistemu charakterowi medali, a nie wyłącznie ich funkcjom oficjalnym i reprezentacyjnym. Na ekspozycji znalazły się ponadto medale okolicznościowe, nagrodowe, obiekty o charakterze medalowym (liczmany, żetony do gier) i zdobione medalami rzemiosło artystyczne. Trzon wystawy stanowił wybór dzieł z kolekcji Muzeum Narodowego w Krakowie – z Gabinetu Numizmatycznego (w tym wiele ze zbioru hr. Emeryka Hutten-

-Czapskiego [1828–1896]) i ze zbiorów książąt Czartoryskich. Warto podkreślić, że medale osób prywatnych nie są na stałe eksponowane w Muzeum Emeryka Hutten-Czapskiego, chociaż wiele z nich klasą artystyczną dorównuje medalom królewskim. Ekspozycja została uzupełniona o obiekty wypożyczone z Muzeum Krakowa, Muzeum Narodowego w Poznaniu i Gabinetu Numizmatycznego Staatliche Museen zu Berlin.

Mateusz Woźniak